

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Valena” cu privire la încasarea penalității

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 13 martie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 25 septembrie 2012 SA „Termocom” în procedura planului a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Valena” cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului pentru folosirea energiei termice în apă fierbinte nr. 1383 din 01 ianuarie 2008, încheiat între SA „Termocom” în procedura planului și SRL „Valena”, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate de către SA „Termocom” la obiectele sale.

Menționează că conform contractului menționat, plata pentru energia termică furnizată se efectuează lunar, în lei prin transfer bancar pe contul de decontare al furnizorului și se consideră efectuată la data încasării sumelor bănești pe contul de decontare al furnizorului.

Susține că furnizorul a respectat în întregime obligațiile asumate contractual, însă nerespectarea de către consumator a obligațiilor sale contractuale a generat calcularea pentru perioada martie 2012 – august 2012 a unei penalități în sumă de 918,88 lei.

Afirmă că calculul penalității a fost efectuat în corespundere cu contractul de livrare a energiei termice nr. 1383 din 01 ianuarie 2008, care prevede expres că dacă consumatorul va încălca termenele și condițiile de plată stipulate în pct. 4.2 din contract, atunci acesta va achita o penalitate de 0,1% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru energia termică consumată, începând cu prima dată-limită de achitare a facturii până la data efectuării plății.

Solicită încasarea de la SRL „Valena” a penalității în sumă de 918,88 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 30 august 2013, SA „Termocom” în procedura falimentului a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Valena” cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului pentru folosirea energiei termice în apă fierbinte nr. 1383 din 01 ianuarie 2008, încheiat între SA „Termocom” în procedura planului și SRL „Valena”, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate de către SA „Termocom” la obiectele sale.

Menționează că conform contractului menționat, plata pentru energia termică furnizată se efectuează lunar, în lei prin transfer bancar pe contul de decontare al furnizorului și se consideră efectuată la data încasării sumelor bănești pe contul de decontare al furnizorului.

Susține că furnizorul a respectat în întregime obligațiile asumate contractual, însă nerespectarea de către consumator a obligațiilor sale contractuale a generat calcularea pentru perioada februarie 2013 – iunie 2013 a unei penalități în sumă de 1024,88 lei.

Afirmă că calculul penalității a fost efectuat în corespundere cu contractul de livrare a energiei termice nr. 1383 din 01 ianuarie 2008, care prevede expres că dacă consumatorul va încălca termenele și condițiile de plată stipulate în pct. 4.2 din contract, atunci acesta va achita o penalitate de 0,1% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru energia termică consumată, începând cu prima dată-limită de achitare a facturii până la data efectuării plății.

Mai indică că întru soluționarea amiabilă a litigiului, părâtului i-a fost expediată pretenția nr. 79/4320 din 25 iulie 2013, care a fost lăsată fără examinare.

Solicită încasarea de la SRL „Valena” în beneficiul SA „Termocom” în procedura planului a penalității în sumă de 1024,88 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 13 martie 2014 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2014 a fost respins apelul declarat de către SA „Termocom” în procedura falimentului și menținută hotărârea primei instanțe.

La 06 noiembrie 2014, SA „Termocom” în procedura falimentului a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, cu încasarea de la SRL „Valena” în beneficiul SA „Termocom” în procedura falimentului suma de 135 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului și încasarea de la SRL „Valena” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 742,5 lei pentru judecarea pricinii în prima instanță și instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a apreciat la justa valoare circumstanțele esențiale pentru soluționarea corectă și legală a litigiului.

Menționează că în contractul de livrare a energiei termice nr. 1383 din 01 ianuarie 2008 este stabilită sarcina termică după care se efectuează calculele în cazul în care aparatul de evidență, care este instalat la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță, fapt care nu a fost negat de SC „Valena” SRL, lipsește sau este defectat.

Afirmă că prima instanță nu a ținut cont de prevederile pct. pct. 3.1 și 3.2 ale contractului menționat, mai mult ca atât prin prisma faptului aflării consumatorului în interiorul unui bloc locativ, în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, unica modalitate de calcul a energiei termice consumate este proporțională pentru fiecare m² de suprafață în baza datelor aparatului de evidență instalat la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță.

Sustține că la 08 februarie 2011, SRL „Valena” s-a deconectat ilegal și samavolnic de la sistemul centralizat de încălzire intrabloc, încălcând grav prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM nr. 707 din 20 septembrie 2011.

Indică că nerespectarea de către consumator a obligațiilor sale contractuale a generat calcularea unei penalități în sumă de 918,88 lei pentru perioada de întârziere martie 2012 – august 2012 și suma de 1024,88 lei pentru perioada de întârziere februarie 2013 – iunie 2013, calculul penalității fiind efectuat în corespundere cu pct. 4.5 al contractului de livrare a energiei termice nr. 1383 din 01 ianuarie 2008, care prevede expres că dacă consumatorul va încălca termenele și condițiile de plată stipulate în pct.4.4 al contractului, acesta va achita o penalitate de 0,1% din suma datorată pentru fiecare zi întârziere a plății pentru energia termică consumată, începând cu prima zi după data-limită de achitare a facturii până la data efectuării plății.

Consideră că afirmațiile privind calcularea datoriei enunțate ilegal poartă doar un caracter declarativ, acestea nefiind confirmate prin careva probe stabilite de legislația în vigoare.

Remarcă că datoria, care a constituit temei de calcul al penalității, este suma de 7354,73 lei, ce a fost încasată în baza hotărârii judecătorești, și anume suma de 2830,32 lei pentru perioada februarie 2011 – octombrie 2011 încasată prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 29 noiembrie 2012, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 iulie 2013 și suma de 4524,41 lei pentru perioada noiembrie 2011 - februarie 2014 calculată în temeiul pct. 8 în redacția Hotărârii Guvernului RM nr. 707 din 20 septembrie 2011, încasată prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 20 iunie 2014.

Menționează că prima instanță nu a luat în considerație faptul că intimata a întârziat cu plata pentru energia termică utilizată și nu a avut în vedere că aceasta se afla în situația când a folosit surse financiare străine în alte scopuri decât a-și onora cu bună-credință obligația pecuniară asumată contractual.

Sustține că în pct. 22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 9 din 24 decembrie 2010, precum și în art. 626 alin. (2) din Codul civil este prevăzută regula generală conform căreia clauza penală inserată de părți în contract include prejudiciul real suportat de creditor (clauza penală inclusivă). În acest mod, în practica autohtonă se încasează atât penalitatea, cât și dobânda de întârziere, chiar dacă ultima nu este prevăzută în contract, deoarece creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului real suportat în partea în care acesta nu este acoperit prin clauza penală, dacă contractul sau legea nu prevede altfel.

Afirmă că în adresa SRL „Valena” lunar au fost expediate facturile pentru energia termică consumată care cuprinde calculul lunar. În cazul în care firma respectivă nu a fost de acord cu facturile expuse spre plată, urma să se conformeze prevederilor art. 14 al Legii privind contenciosul administrativ, însă nici o factură nu a fost contestată în instanța de judecată.

Afirmă că contractul de livrare energiei termice în apă caldă nr. 1383 din 01 ianuarie 2008 nu poate fi reziliat prin voința unilaterală a unei singure părți, motiv pentru care obligațiile asumate de părți în virtutea art. 668 alin (1) din Codul civil își păstrează caracterul obligatoriu fiind opozabile părților contractuale, iar SRL „Valena” datorează în continuare plata pentru serviciul prestat până la rezilierea contractului pentru folosirea energiei termice cu acceptul furnizorului, adică SA „Termocom” în procedura falimentului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Termocom” în procedura falimentului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SA „Termocom” în procedura falimentului, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Termocom” în procedura falimentului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari